

จับชีพจรเศรษฐกิจโลกและตลาดส่งออกสำคัญของไทย : ตลาดดีฟื้น...ตลาดดีฟูบ

ในเดือนมกราคมที่ผ่านมา หน่วยงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่างทยอยประกาศปรับลดคาดการณ์เศรษฐกิจโลกลง ล่าสุดเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ปรับลดคาดการณ์อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกลงเหลือ 3.5% ในปี 2558 และ 3.7% ในปี 2559 จากคาดการณ์เดิมเมื่อเดือนตุลาคม 2557 ที่ 3.8% และ 4.0% ตามลำดับ โดยปรับลดคาดการณ์เศรษฐกิจของหลายประเทศลง ยกเว้นสหรัฐฯ ทั้งนี้ IMF ระบุว่าปัจจัยที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจโลกไม่ว่าจะเป็นราคาน้ำมัน

ที่ลดลงต่อเนื่องและการอ่อนค่าของเงินเยนและเงินยูโร ยังไม่สามารถต้านทานปัจจัยลบจากวิกฤตต่างๆ ที่ยังคงยืดเยื้อและเศรษฐกิจหลายประเทศที่ยังอ่อนแอ ทั้งนี้ เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจตลาดส่งออกสำคัญของไทย อาทิ อาเซียน จีน และสหรัฐฯ จะมีทิศทางอย่างไรในปี 2558 เป็นประเด็นที่ต้องติดตามใกล้ชิด เนื่องจากจะมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบการส่งออก รวมทั้งส่งผลกระทบต่อภาพรวมการส่งออกของไทย

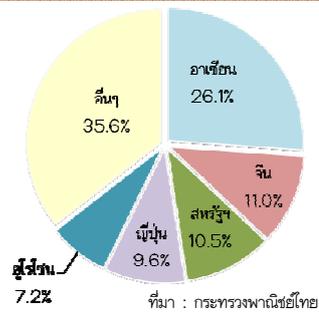
คาดการณ์อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก หน่วย : %

หน่วยงาน	2557	2558 ^f		2559 ^f	
		เดิม	ใหม่	เดิม	ใหม่
IMF	3.3	3.8	3.5	4.0	3.7
World Bank	3.3	4.0	3.6	4.2	4.0
EIU	3.1	3.8	3.8	3.9	3.7

หมายเหตุ : f = forecasted

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ตลาดส่งออกสำคัญของไทยปี 2557

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยในปี 2557

- อาเซียน :** น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และเม็ดพลาสติก
- จีน :** เม็ดพลาสติก ยางพารา เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ขึ้นสำปะหลัง และคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ
- สหรัฐฯ :** คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ และอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป
- ญี่ปุ่น :** รถยนต์และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก โกวแปรรูป และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ
- ยุโรป :** คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยางและโกวแปรรูป

สองเศรษฐกิจตลาดส่งออกสำคัญของไทยปี 2558

อาเซียน : เศรษฐกิจขยายตัวดีจากแรงหนุนของราคาน้ำมันที่ทรงตัวในระดับต่ำ การลดลงของราคาน้ำมันนับเป็นผลดีต่ออาเซียน ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศผู้นำเข้าน้ำมันสุทธิ เนื่องจากจะส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้น หลังจากภาคครัวเรือนมีภาระค่าใช้จ่ายลดลง รวมทั้งต้นทุนของภาคธุรกิจในการผลิตและการขนส่งมีแนวโน้มลดลง ซึ่งจะช่วยให้สถานการณ์เงินเฟ้อของอาเซียนอยู่ในภาวะผ่อนคลายมากขึ้น อันจะส่งผลให้ธนาคารกลางของประเทศในอาเซียนมีช่องว่างสำหรับการผ่อนคลายนโยบายการเงินมากขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ยกตัวอย่าง ธนาคารกลางอินโดนีเซียที่น่าจะชะลอการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะนี้ หลังจากมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่รัฐบาลประกาศลดการอุดหนุนราคาน้ำมันในประเทศ ขณะเดียวกันเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของอาเซียนและเป็นประเทศผู้นำเข้าน้ำมันสุทธิรายใหญ่ ที่มีแนวโน้มฟื้นตัวและได้รับอานิสงส์จากราคาน้ำมันที่ลดลง จะเกื้อหนุนให้การส่งออกโดยรวมของอาเซียนปรับตัวดีขึ้น ทั้งนี้ IMF คาดการณ์เศรษฐกิจประเทศอาเซียน 5^{*} ปี 2558 จะขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 5.2% จาก 4.5% ในปี 2557 ขณะที่เศรษฐกิจกลุ่มพหุฯ สเปนลา และพม่าจะขยายตัวสูงราว 7-8% ใกล้เคียงกับปี 2557 มีข้อน่าสังเกตว่า เศรษฐกิจของประเทศผู้ส่งออกพลังงานสุทธิรายใหญ่อย่างรัสเซียและกลุ่มโอเปกที่มีแนวโน้มชะลอลง จะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของอาเซียนในวงจำกัด เนื่องจากสัดส่วนการส่งออกของอาเซียนไปรัสเซียและกลุ่มโอเปกยังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับการส่งออกทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและรายได้จากการท่องเที่ยวที่ลดลง นอกจากนี้ประเด็นราคาน้ำมันแล้ว เศรษฐกิจอาเซียนยังมีประเด็นท้าทายจากความเปราะบางของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าสำคัญของอาเซียนอย่าง EU ที่อาจไม่สามารถฟื้นตัวได้เร็วตามที่หลายฝ่ายคาดการณ์ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน รวมถึงค่าเงินของประเทศในอาเซียนที่มีแนวโน้มผันผวนในทิศทางแข็งค่าขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการ QE ในยุโรปโซน ซึ่งล้วนเป็นความเสี่ยงของภาคส่งออกอาเซียนที่ต้องจับตามอง

* อาเซียน 5 ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม

ราคาน้ำมัน : ทรงแสดงแนวโน้มต่ำจากอุปทานส่วนเกิน แม้ว่าแนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี 2558 ในภาพรวมจะสามารถขยายตัวได้ดีกว่าปี 2557 แต่เศรษฐกิจของบางประเทศ โดยเฉพาะ EU ยังคงมีความเสี่ยง ขณะที่เศรษฐกิจจีน ซึ่งเป็นผู้บริโภคน้ำมันรายใหญ่ของโลก ก็คาดว่าจะชะลอตัวลง ทำให้แนวโน้มความต้องการน้ำมันไม่น่าจะปรับขึ้นสูงมากนัก สอดคล้องกับการที่สำนักงานพลังงานสากล (IEA) ได้ปรับลดคาดการณ์การเติบโตของอุปสงค์น้ำมันดิบโลกลง 230,000 บาร์เรลต่อวัน หรือลดลงกว่า 20% ขณะที่ประเทศผู้ผลิตน้ำมันนอกกลุ่มโอเปก รวมถึงสหรัฐฯ เอง ก็สามารถผลิตน้ำมันได้มากขึ้น ดังนั้น หากกลุ่มโอเปกยังคงรักษากำลังการผลิตที่ระดับเดิม โดยไม่มีการหยุดขอมบำรุงใดๆ อาจส่งผลให้อุปทานส่วนเกินในโลกมีมากถึง 2 ล้านบาร์เรลต่อวัน และจะกดดันราคาน้ำมันให้ยังคงอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่องในปี 2558 จากในปี 2557 ที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลงอย่างรวดเร็วจากระดับสูงกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในช่วงกลางปี 2557 เหลือต่ำกว่า 50 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในช่วงปลายปี 2557

จีน : เศรษฐกิจยังโตต่อไปได้ไม่ต่ำกว่า 7% แม้ว่านักวิเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าเศรษฐกิจจีนปี 2558 มีแนวโน้มชะลอการขยายตัวลงจากรดับ 7.4% ในปี 2557 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวต่ำที่สุดนับตั้งแต่ปี 2533 แต่จะยังคงขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่า 7.0% เนื่องจากการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น ซึ่งเริ่มส่งผลสัญญาณมาตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2557 ด้วยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายครั้งแรกในรอบกว่า 2 ปี จาก 6.0% เหลือ 5.6% หลังจากก่อนหน้านี้รัฐบาลดำเนินมาตรการควบคุมเศรษฐกิจอย่างเข้มงวด ขณะที่ในเดือนมกราคม 2558 รัฐบาลยังทยอยประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งการอัดฉีดสภาพคล่องแก่ธนาคารพาณิชย์มูลค่า 50 พันล้านหยวน และการอนุมัติโครงการลงทุนด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานมูลค่าราว 7 ล้านล้านหยวน ทั้งนี้ มาตรการต่างๆ ดังกล่าวจะช่วยเกื้อหนุนการขยายตัวของสินเชื่อ การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในประเทศ นอกจากนี้ จีนยังได้รับอำนาจส่งออกน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจลดลง อย่างไรก็ตาม ความจำเป็นในการปรับสมดุลโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจีน จะทำให้รัฐบาลต้องทยอยลดนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้งจะต้องดำเนินมาตรการชะลอการขยายตัวของสินเชื่ออย่างรอบคอบในระยะถัดไปเพื่อควบคุมความเสี่ยงจากหนี้ที่เกิดจากสถาบันการเงินนอกระบบ (Shadow Banking) ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจจีนมีทิศทางชะลอตัวต่อเนื่อง โดยมีแนวโน้มจะขยายตัวต่ำกว่าระดับ 7% ในปี 2559

สหรัฐฯ : เศรษฐกิจฟื้นตัวแข็งแกร่ง โดยสหรัฐฯ เป็นประเทศหลักประเทศเดียวที่ IMF ปรับเพิ่มคาดการณ์เศรษฐกิจ โดยคาดว่าเศรษฐกิจปี 2558 จะขยายตัว 3.6% จากคาดการณ์เดิมที่ 3.1% เนื่องจากภาคการผลิตและบริการขยายตัวต่อเนื่อง รวมถึงการจ้างงานมีแนวโน้มเติบโตดี สอดคล้องกับที่ EIU คาดว่าจะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นกว่า 3 ล้านตำแหน่งในปี 2558 ซึ่งเพิ่มขึ้นมากที่สุดในรอบ 15 ปี ส่งผลให้อัตราว่างงานยังคงอยู่ในระดับต่ำ และเกื้อหนุนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (สัดส่วนราว 70% ของ GDP) ให้ขยายตัวดีขึ้น ทั้งนี้ ทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ชัดเจน ทำให้มีการคาดการณ์ว่าสหรัฐฯ จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายภายในไตรมาส 3 ของปี 2558 ซึ่งจะส่งผลให้ตลาดเงินตลาดทุนทั่วโลกผันผวน และเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ต้องจับตามองโดยเฉพาะประเทศตลาดใหม่ รวมถึงไทย ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีเงินทุนไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่องในช่วงก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องจับตามอง คือ การแข็งค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ หลังสหรัฐฯ ยุติมาตรการ QE ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า รวมทั้งธุรกิจท่องเที่ยว จนอาจทำให้เศรษฐกิจไม่สามารถเติบโตได้ตามที่คาดไว้

ญี่ปุ่น : เศรษฐกิจฟื้นตัวท่ามกลางแรงกดดันด้านการคลัง IMF คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 0.1% ในปี 2557 เป็น 0.6% ในปี 2558 อันเป็นผลจากมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (QE) รอบใหม่ ที่สำคัญคือ การตั้งเป้าเพิ่มฐานเงินจาก 60-70 ล้านล้านเยนต่อปี เป็น 80 ล้านล้านเยนต่อปี ในเดือนตุลาคม 2557 ซึ่งจะช่วยเกื้อหนุนให้เศรษฐกิจกลับมาขยายตัวได้หลังจากเข้าสู่ภาวะถดถอยในช่วงไตรมาส 3 ปี 2557 จากผลกระทบของการปรับขึ้นภาษี Sales Tax จาก 5% เป็น 8% เมื่อเดือนเมษายน 2557 ขณะที่เงินเยนที่ยังคงมีทิศทางอ่อนค่าต่อเนื่องจากผลของมาตรการ QE จะช่วยเกื้อหนุนภาคส่งออกให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับต่ำจะส่งผลดีต่อต้นทุนของภาคธุรกิจและบรรเทาภาวะขาดดุลการค้าของญี่ปุ่น ซึ่งต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานเพื่อทดแทนพลังงานจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังต้องเผชิญปัจจัยเสี่ยงจากปัญหาขาดดุลการค้าที่เรื้อรังและหนี้สาธารณะที่สูงกว่า 220% ของ GDP ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ทำให้รัฐบาลไม่สามารถดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในระยะยาว รวมทั้งอาจจำเป็นต้องปรับขึ้นอัตราภาษี Sales Tax ะลอกสองจาก 8% เป็น 10% ในปี 2560

ยูโรโซน : เศรษฐกิจฟื้นตัวช้ากว่าคาดการณ์จากปัจจัยเสี่ยงรอบด้าน IMF คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซนจะขยายตัว 1.2% ขณะที่อัตราเงินเฟ้อเดือนมกราคม 2558 ตีลบ 0.6% อยู่ห่างจากเป้าหมาย 2% ค่อนข้างมาก ซึ่งธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ได้ตัดสินใจดำเนินมาตรการ QE ด้วยการเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้มูลค่า 60,000 ล้านยูโรต่อเดือน นับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2558 ถึงเดือนกันยายน 2559 โดยนโยบายของ ECB มีแนวโน้มผ่อนคลายนโยบายการเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจะช่วยเพิ่มสภาพคล่องในตลาดและกดอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม มาตรการ QE อาจให้ผลไม่ได้มากอย่างที่หลายฝ่ายคาดหวังไว้ เนื่องจากยังไม่สามารถพลิกฟื้นความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจยูโรโซน นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญอีกหลายประการ คือ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศหลัก อาทิ เยอรมนี ฝรั่งเศส และอิตาลี ที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงปัญหาเสถียรภาพทางการเงินของหลายประเทศ อาทิ สเปน โปรตุเกส ที่จะมีการเลือกตั้งในปีนี้ ซึ่งอาจทำให้นโยบายเศรษฐกิจ รวมถึงแผนด้านงบประมาณการคลังของแต่ละประเทศเปลี่ยนแปลงไป โดยล่าสุดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากรีซ ซึ่งพรรคฝ่ายซ้าย Syriza ที่มีนโยบายชัดเจนในการต่อต้านการปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้เงินและการดำเนินมาตรการรัดเข็มขัดได้รับชัยชนะ ซึ่งอาจนำไปสู่วิกฤตยูโรโซนรอบใหม่และอาจนำไปสู่การยกเลิกใช้เงินยูโรของกรีซ อันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจยูโรโซนโดยรวมอย่างแน่นอน

ทิศทางเศรษฐกิจโลกและแนวโน้มเศรษฐกิจของตลาดส่งออกสำคัญของไทยเป็นประเด็นที่ควรติดตามอย่างใกล้ชิด เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการส่งออกของไทย ดังจะเห็นได้จากการที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ที่เริ่มฟื้นตัวดีขึ้น ส่งผลให้การส่งออกของไทยไปยังตลาดดังกล่าวมีสัญญาณฟื้นตัวในเดือนธันวาคม 2557 โดยการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ ขยายตัวสูงสุดในรอบ 2 ปี ที่ระดับ 13.2% ขณะที่ตลาดญี่ปุ่นขยายตัว 5.9% เทียบกับที่ติดลบถึง 10.7% ในเดือนก่อน ดังนั้น ผู้ส่งออกไทยควรปรับกลยุทธ์ด้วยการหันมาทำการตลาดเชิงรุกในตลาดดังกล่าวมากขึ้น เช่นเดียวกับตลาดอาเซียน โดยเฉพาะ CLMV ที่เศรษฐกิจยังมีแนวโน้มเติบโตแข็งแกร่ง โดยอาจเพิ่มช่องทางในการกระจายสินค้าผ่านชายแดนให้มากขึ้นเพื่อขยายตลาด CLMV ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากคำสั่งซื้อที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงจากตลาดยูโรโซนที่เศรษฐกิจฟื้นตัวช้า รวมทั้งตลาดจีนที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวในระยะถัดไป นอกจากนี้ ผู้ส่งออกไทย โดยเฉพาะรายที่พึ่งพาตลาดที่มีรายได้จากน้ำมันในสัดส่วนสูง รวมทั้งผู้ส่งออกสินค้าที่ราคาเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกับราคาน้ำมันควรติดตามทิศทางราคาน้ำมันอย่างใกล้ชิดและใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด